

0123 – 23. januar

Du skal ikke misbruke Herren din Guds navn. 2Mos 20: 7.

Begynner vi å undersøke nærmere spørsmålet om på hvilke måter Guds navn misbrukes blant oss, kommer vi til å oppdage mange merkelige forhold. Ja, så merkelige at en kan fristes til å gi høylydte uttrykk for sin overraskelse og forskrekkelse.

Her vil vi bare ta for oss det vanligste, rent tankeløse misbruket av Guds navn; at en i ren lettsindighet tar Guds navn i sin munn. Og en mener vanligvis ikke noe som helst ondt med dette. En vet knapt hvorfor en gjør det; bruker de store hellige navnene: Gud, Jesus Kristus, som fullkomment meningsløs påfyll og som krafuttrykk når en taler. Eller knyttet opp til forskjellig spontan uttrykksform.

Det er knapt noen blant alle verdens synder som avdekker så merkverdige forhold som nettopp denne, når en tenker på hvor totalt fjernt det er for menneskene at denne synden i det hele tatt er synd. Og hvis vi så i tillegg legger merke til hva den i kraft av sin egenart avslører både om et menneskes sinn, og om Satans dybder og makt, og hvordan han regjerer over verdens barn.

Det finnes ikke noe bud i hele Guds lov som verdens barn til de grader anser ubetydelig, som det andre bud. Ingen synd de behandler så fjærlett og uvesentlig som det å misbruke Guds navn. Så hvis noen omtaler denne synden som en stor synd, blir han nærmest ansett som lite opplyst. Men Herren Gud har sikkert og visst hatt ganske andre tanker. Ikke bare satt han dette budet rett etter det første. Men til dette sitt andre bud knyttet han også den forferdelige trusselen: Herren vil ikke holde den uskyldig som misbraker hans navn.

Tenk nå alvorlig over dette forholdet, at et menneske har som en vane, på denne lettsindige måten – uten noen som helst mening i det –, å ta Guds navn i munnen. Hva åpenbarer dette om et slikt menneskes sinn? Jo, det er et forferdelig forhold. For alle og enhver må jo innse at dette åpenbarer intet mindre enn et ugudelig sinn. Ikke bare et syndig vesen. Nei, noe langt mer forskrekkelig; rett og slett en forakt for Gud. At det helt konkret er ugudeligheten, som tilhører selve helvete, som hersker i dette mennesket.

De mest grufulle syndens fall kunne ikke avdekke et ugudelig sinn så sterkt som dette. Ingen ting kunne bevise dette så sterkt som en slik vane til å ta Guds navn lettsindig i sin munn. Mens de verste syndens fall aldri i seg selv, eller som enkeltstående eksempel, er tilstrekkelig bevis på at de springer ut fra et ugudelig sinn, så er derimot den vanen vi her snakker om alene tilstrekkelig bevis på dette.

Vi sier ikke at den motsatte vanen; aldri å misbruke Guds navn, beviser at vårt sinn er gudfryktig. For en slik finere vane kan bare være et resultat av oppdragelse, eller ha en annen lovisk eller menneskelig bakgrunn. Men en synd eller forakt for ett av Guds bud, som praktiseres fritt og uhemmet, er derimot alltid et sikkert bevis på ugudelighet.

Det andre budet åpenbarer hvordan det står til med det naturlige menneskets fromhet: Gud betyr ikke noe som helst. Hans ord og hans navn er som lette tåkeskyer. Derfor er det andre budet så lite betydningsfullt. Men f. eks. det fjerde budet, det er viktig. For vi vil selv gjerne bli hedret av våre barn og medarbeidere. Det femte budet er også viktig. For å drepe, eller skulle bli drept, er jo forferdelige

saker –! Det sjette, sjuende og åttende budet har også stor betydning – av liknende årsaker –. Men Gud, Guds navn, det Gud byr eller forbyr – hva betyr det?

Slik arter verdens fromhet seg. Den gamle slangen som forførte hele verden, han vet meget godt hvor viktig det er for hans rike at hele verden i lettsindighet tar Guds navn i munnen. Et kraftigere middel kunne han nok ikke finne opp til å sløve Herrens sverd og bedøve menneskenes sinn.